

"Нећемо дозволити сателитску парадржаву са деструктивном суштином која би подрила државност Косова", изјавио је косовски премијер Албин Курти.

Косовски премијер Албин Курти (48) рекао је у интервјуу хрватској агенцији Хина, а уочи нове рунде дијалога о нормализацији односа са Србијом, да неће дозволити стварање неког облика Републике Српске на северу Косова.

На састанку Куртија и председника Србије Александра Вучића у Бриселу 2. маја биће представљен нацрт Заједнице српских општина, што је кључна тачка преговора. Курти каже да још није видео нацрт.

Формирање заједнице општина са српском већином на северу Косова (ЗСО), што је Србији приоритет, је предвиђено Бриселским споразумом о нормализацији односа из 2013. године.

Косово, с друге стране, покушава да спречи да ова заједница има извршна овлашћења, каже Курти, истичући да не жели нешто попут Републике Српске у БиХ на својој територији.

„С обзиром на инсистирање Брисела, биће ми драго да видим какав су нацрт припремили, мада мислим да би било боље да ми га прво представе у Приштини. Ја ћу, међутим, обезбедити да оно што је већ договорено 27. фебруара у Бриселу буде испуњено, а то постојање одговарајућег нивоа самоуправе српске заједнице по највишим европским међународним стандардима за заштиту мањина“, рекао је он.

„Али оно што нећемо дозволити је право на територијализацију и стварање било чега што би личило на Републику Српску у Босни и Херцеговини. Нећемо дозволити сателитску парадржаву са деструктивном суштином која би подрла државност Косова“, нагласио је он. .

Курти тврди да у односима Србије са суседним земљама види сличности са Русијом.

„Међутим, наша земља је нормална демократска земља која даје индивидуална и друга права својим грађанима, али не дозвољава територијализацију на основу етничке припадности јер је то против демократије и републике“, додао је Курти.

Он је рекао да служи свим грађанима Косова без обзира на етничку припадност, социјално порекло или верску припадност и да ће у Бриселу обезбедити уставност и законитост на целој територији Косова.

„Територијални суверенитет и интегритет су нешто што се не сме нарушавати. Желим нормалне односе са Србијом, европске односе, добросуседске односе. Важна нам је заштита мањина. Али не можемо да дајемо извршна овлашћења локалној заједници јер извршна власт припада Влади и општинама“, нагласио је он.

„Осим тога, желимо да ојачамо јавне услуге које би се нудиле свим грађанима без обзира на националну припадност, а не да их пружају због националне припадности“, рекао је он.

Дакле, сачекајмо и видимо како ће се одвијати састанак у Бриселу, изјавио је Курти.

Косово напредује

Курти каже да ће „почетна тачка“ састанка бити усвајање заједничке декларације о несталим на Косову.

„На Косову још увек имамо 1.617 несталих. Они су киднаповани, а њихова судбина се још увек не зна. Током последњих деценија у Србији је откривено пет великих масовних гробница, а из њих је ексхумирано 950 Албанаца, посебно у Батајници. Две гробнице су језера у која су тела Албанаца потопљена у хладњачама, али су касније испливала на површину. Зато нам је потребна заједничка декларација као полазна тачка за састанак на високом нивоу“, објаснио је Курти.

Вођа студентских протеста на Косову 1997. године против режима Слободана Милошевића, а данас председник Покрета Самоопредељење (Ветевендосје), путује у Брисел охрабрен због два међународна успеха остварена прошле недеље.

Савет Европе је одобрио пријем Косова у ту организацију, а за то су гласале 33 државе чланице од укупно 45.

Истовремено, ЕУ је укинула визе за Косоваре, тако да могу лакше да путују у све земље осим у Шпанију, која је задржала претходни режим.

„Сви грађани Косова, сви људи у мојој земљи, ове недеље су се осећали више Европљанима него икада“, приметио је Курти.

Он је додао да је визни режим укинут после много година током којих је Косово „испуњавало све постављене критеријуме и услове“.

„Наметнуто нам је два и по пута више услова него нашим комшијама. Сјајно је што од 1. јануара следеће године људима неће бити потребне визе за одлазак, учење, рад или посету породицама у дијаспори. Такође, направили смо енормни напредак у економији и демократији“, рекао је он, позивајући се на извештаје организација попут Фреедом Хоусе, Транспаренцу Интернационал и Ворлд Пресс Фреедом.

„Они су потврдили напредак Косова у демократским стандардима, владавини права и људским правима. Прелазак те прве препреке ка чланству у Савету Европе је признање нашег домаћег напретка“, рекао је Курти.

Одлични односи са Хрватском

„Заиста смо захвални нашим партнерима и пријатељима, укључујући Хрватску, који су нам помогли да премашимо потребну двотрећинску већину гласова да Косово буде у Савету Европе“, додао је он.

Министар спољних послова Хрватске Гордан Грлић Радман изјавио је након гласања да Хрватска „снажно подржава“ чланство Косова.

„Имамо одличне односе. Косово и Хрватска су две земље које су изашле из процеса распада бивше Југославије. Југославија је почетком 20. века створена да би ‘велика Србија’ нестала, а на крају 20. Југославија је уништена да би се створила ‘велика Србија’ истакао је Курти.

„Ми који смо изашли, стекли слободу распадом, добро знамо кроз које смо тешкоће прошли. Ми смо пријатељске земље, пријатељски народи, радујемо се напретку, трговинској размени и економској сарадњи. Заједнички ћемо допринети безбедности

нашег континента и користити две најважније организације, НАТО и ЕУ. Косово тежи да постане њихов члан, а за постизање тог циља имамо пуну подршку Хрватске“, рекао је он.

„Србија није демократска земља“

Пре недељу дана одржани су избори у четири општине на Косову са српском већином, али су их уз подршку званичног Београда Срби бојкотовали, противећи се одлуци косовске владе да аутомобиле са таблицама издатим у Србији пререгиструје на регистарске таблице Републике Косова.

Срби су саопштили да не признају резултате избора одржаних под бојкотом, односно да не желе да у њиховим местима управља победничка косовска мањина.

„Србија није демократска земља, то је хибридни режим. Тамо се влада доживљава као владање. Ми у демократији видимо власт као услугу. Служимо народу, нећемо њиме владати. Зато они тамо не морају да брину“, одговорио је Курти и додао да је питање таблица већ решено у Бриселу 27. фебруара.

(Н1)